

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Zakonodajno-pravna služba

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 94, f: 01 478 98 79, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 600-06/21-1/22

Datum: 21. 1. 2022

Na podlagi 13. člena Zakona o Državnem zboru in prvega odstavka 147. člena Poslovnika državnega zbora je Zakonodajno-pravna služba pripravila

M N E N J E

o Zahtevi Državnega sveta za ponovno odločanje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (ZPIMVI-B), EPA 2290-VIII.

Zakonodajno-pravna služba (ZPS) je v skladu z določbami 147. člena Poslovnika državnega zbora prejela in preučila Zahtevo Državnega sveta o ponovnem odločanju o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju novela ZPIMVI-B), ki ga je Državni zbor sprejel na 93. izredni seji dne 13. 1. 2022.

Državni svet navaja, da se z novelo ZPIMVI-B zvišuje predpisana raven znanja italijanskega jezika za strokovne, administrativne tehnične, računovodske in druge delavce v vzgojno-izobraževalnih zavodih z italijanskim učnim jezikom in način njenega preverjanja. Če strokovni delavec ne izpolnjuje pogojev za znanje italijanskega jezika kot učnega jezika v skladu s prvim odstavkom 15. člena zakona, mora po noveli ZPIMVI-B opraviti preizkus znanja italijanskega jezika na ravni maternega jezika. Državni svet meni, da je znanje italijanskega jezika na ravni C1 po Skupnem evropskem jezikovnem okviru Sveta Evrope (v nadaljevanju SEJO), ki ga določa veljavni zakon v drugem odstavku 15. člena, za strokovne delavce v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom povsem primerno v poklicne, učne in akademske namene. Preverjanje znanja jezika po SEJO je pregledno in primerljivo, SEJO je bil vzpostavljen, da bi odpravil ovire v sporazumevanju med strokovnjaki na področju sodobnih jezikov, ki izvirajo iz različnih izobraževalnih sistemov v Evropi. Poleg tega obstaja še raven C2, ki je najboljši približek zmožnosti na ravni naravnega govornika. Preizkusi znanja maternega jezika ne obstajajo po nobeni priznani metodologiji. Predmetni izpitni katalog za splošno maturo za italijanščino kot materni jezik, ki je podlaga za pripravo na preizkus znanja italijanskega jezika na ravni maternega jezika, je že v preteklosti predstavljal veliko oviro za udeležence predvsem zaradi ozkega kroga izpraševalcev v izpitnih komisijah in zagotavljanja objektivnosti. Izvajanje preizkusa znanja na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo je problematično, saj ta ne sodeluje pri nobenih podobnih preizkusih, poleg tega pa ne zavod ne ministrstvo nimata vzpostavljenega sistema certificiranja v skladu s SEJO. Tudi sprememba drugega odstavka 14. člena zakona, v skladu s katero se tudi za učitelje slovenskega jezika in tujih jezikov v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom zahteva znanje italijanskega jezika na ravni C1 po

SEJO, pomeni hudo zaostritev jezikovne kompetence in to v obdobju vedno izrazitejšega pomanjkanja kadra. Državni svet opozarja tudi na vprašanje recipročne ureditve tovrstnega vprašanja za slovensko manjšino v Italiji. Izpostavlja tudi Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, v okviru katerega so se dodatki tistih, ki nastopajo v javnem življenju na dvojezičnem območju, izenačili z dodatki, ki so jih do tedaj imeli učitelji, kljub opozorilu, da je zahtevnost poučevanja na šolah na dvojezičnih območjih bistvena višja, kot je zahtevana raven aktivnega znanja jezika npr. v uradnem poslovanju z občani. Ob sprejemanju omenjenega zakona je bilo to vprašanje zrelativizirano, pri tem zakonu pa je to ključni del vsebinske utemeljitve za zaostritev jezikovne kompetence pri učiteljih, ki pa dodatno ni ovrednotena. Obenem se pri tem ne omenja cilja doseganja višjega znanja tudi za slovenski jezik pri kakovostnem vzgojno-izobraževalnem delu na dvojezičnem območju.

ZPS ugotavlja, da se navedbe Državnega sveta v zahtevi za ponovno odločanje nanašajo na vprašanja, povezana s presojo primernosti zakonske ureditve, ki so vsebinske narave. Vsebinske navedbe v zahtevi presegajo okvir nalog ZPS, ki jih določa 27. člen Poslovnika državnega zbora, zato se do navedenih utemeljitev in s tem tudi do zahteve Državnega sveta ne opredeljuje.

Višja sekretarka
Katarina Kralj, l.r.

Nataša Voršič
vodja

Poslano:

– Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino